

B3

B3

A3

A3

B4

B4

A4

A4

B5

B5

A5

A5

DE ARBEIDERSRAAD

ORGAAN VAN DE KOMMUNISTIESE ARBEIDERS GROEPEN NEDERLAND

Nr. 10/11. Nov. - December 1936. Verschijnt maandelijks. Losse nrs. tot het jaar 1937.

HONGER EN KANONNEN

De hieldengestalten van dit tijdperk van otdergang en overgang roepen zich weer geducht. Ciano, de nobele, schoonzoen van Mussolini, lid van een der oudste adellijke Italiaanse geslachten, heeft een bezoek aan Berlijn - en niet te vergeten aan Bergtesgaden - gebracht en heeft met de opperbonsen, die tans in Duitsland de baas spelen en de meest uitdagingen, beradslaagt. Onwillekeurig doet ons dit denken aan die andere beruchte gang naar Berlijn, indertijd door Sir John Dill en Mr. Eden en anderen.

Zoals deze lecht was op een relatieve zwerving in de engelse buitenlandse politiek, zo wijst de reis van Ciano en een zwerving in de Italiaanse politiek. Het resultaat, vooral gevolg van het resultaat van het afdruipende avontuur van de nieuwe engelen, die tans, als een opgeblazen haan Ierland, de leier van de Middellandse Zee waant.

Bruin en zwart fascistische verbroeders zich. Mussolini en Ciano enerzijds, de bruine bonten anderzijds, werken samen een program uit, dat prakties op een nieuwe verdring van de wereld naerkent. Een program, belangrijker nog en datgene wat verdragen heet, dan door dat wat men heeft laten publiceren.

De twee grote fascistische dictatoren, die voor korte tijd elkanders felle bestrijders, schijnen nu elkaander te hebben. Zal deze nieuwe verbroedering duurzame zijn? Berlijner de formaties, die in de dreigende wereldtoestand, waerheid in de maatschappij en gangen zich duurzaam te groepon? Het antwoord op deze vraag is niet gemakkelijk. Daarvoor zijn, ondanks zekere sympathieën, de belangenverschillen te groot. Een Berlijnerer niet slechts, dat ook voor de laatste wereldoorlog Italië deel uitmaakte van het Drievoudig verbond - Duitsland, Oostenrijk, Italië, - en dattoek de laatste nogheid, niet het minst door de campagne van den dubbelzinnigen Mussolini, die aan de kant van de z.g. geallieerden scheurde.

Zoals gebruikelijk hebben de grote figuren van het Duitse en het Italiaanse fascisme deze besprekingen verlicht door een vuurwerk van daverende "releveeringen", die niet alleen de bevolking hadden hun onderdanen, ook ook de wereld te overbluffen. In Duitsland hielden Goering en Goebbels, als ook het monster Streicher hun beruchte toespraken. Goering, de nieuwe eenzinnige dictator, de man van het "vierjar-plan", die in Duitsland ten bate van groot-industrie en bankkapitaal tot taak heeft het oorlogskapitalisme op te bouwen, heeft het Duitse volk weer zijn beruchte leus voorgeschoten: staal is beter dan vet! Als illustratie van dit fraaie beeld deed Herr Goering de wereld kund, dat ook hij de laatste tijd minder beter gebruikte, en daardoor reeds twintig pand was afgefallen. We weten niet of Herr Goering het plan heeft in deze richting verder te gaan, maar we weten wel, dat Herr Goering voorraad genoeg heeft om af te vallen. De Duitse

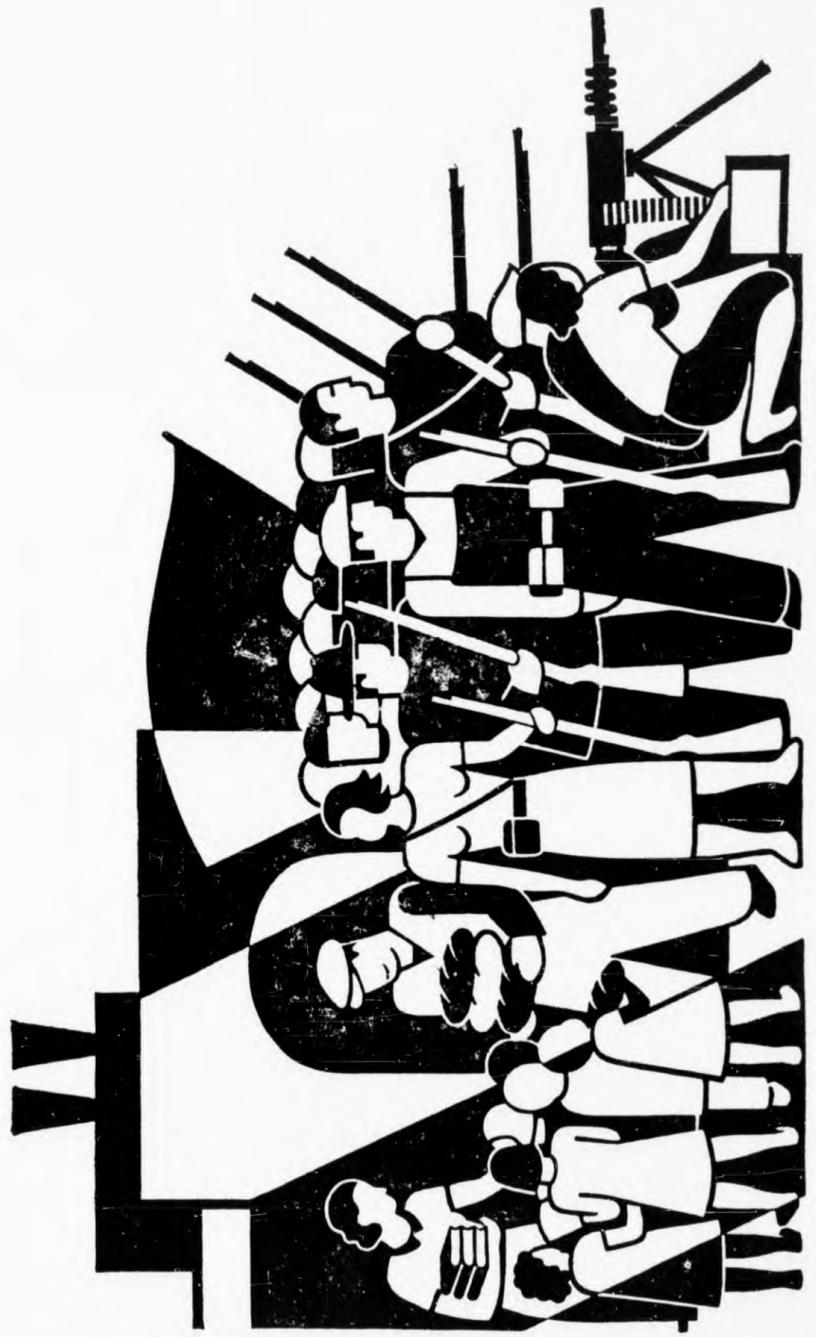
massa's echter...de uitgemergelde duitse proleten, die toch reeds op de rand van het bestaanminimum leven, de vermagerde en verzwaarte duitse volkshindere, zij hebben niet genoeg voorraad meer en af te vallen. Zij zijn reeds tot op het gebeente toe uitgemergeld. Men is niet alleen het vet afgenomen, doch ook het bloed afgetart en het merg uit de botten gezogen. Het Bruine Beest, dat zich aan het lichaam van het duitse volk heeft vastgezogen laat het niet bij woorden. Terwijl boter, vet, margarine en andere onontbeerlijke levensmiddelen schaarscher worden, maken de heersers niet alleen reclame voor het nuttigheden van walvisvlees, - dat ze bijzonder gezond moet zijn - doch vooral wat voor het werkdagse massa-gebruik natuurlijk van veel meer belang is, voor de vervanging van boter (margarine) door jam. De beruchte oorlogs-marmelade is weer in aantocht. Naast de, uit de "edelste duitse brandnetels" vervaardigde katoenen stoffen komt tans ook de beruchte Stechrübe, die waarschijnlijk het voornaamste voedingsmiddel in de naaste toekomst zal gaan vormen, weer opdagen. Tal van tekensaren hebben Goering reeds gekarakteriseerd; zij hebben hem getekend als "Ia-netta-Herrmann" behangen met etalages van ridlererden en tressen, als vetpens, zich volvreten de eilende der duitse massa's; als ze hem nu wilden symboliseren, nu hij vier-jaren-plan-Goering geworden is zouden ze hem in plaats van het een of andere verwrongen menschenhoofd een Stechrübe op zijn korte hals moeten zetten. De knolraap als symbool van de nog grotere eilende, die het duitse volk wacht. Herr Goering organiseert immers de otarpe. Heeft immers de taak uit Duitsland nu reeds 6 6 n groot legerkamp te maken. En dan bewerken de bruine bonzen, dat zij uit het duitse volk een Herrenvolk willen maken! Arm"herenvolk"... "Herenvolk", dat wil zeggen, het Bruine Beest heeft aan het uitgesogen lichaam van het duitse volk niet meer genoeg. Het wil ook de anderen, naar de levensregelen van zijn soort het bloed uitzuigen.

Ziedaar de konsekwentie van de staatspolitiek voor de proletarische massa's. Ziedaar het gevolg van de politiek van "bloed en bodem! Hoe ver zal de lijdenzaamheid van het duitse volk gaan? Waar is de grens van de bereidheid tot verhongeren? Twee vragen, die tevens beslissend zijn voor de mogelijkheid van het doorvoeren van de staatspolitiek van het duitse grootkapitaal, waarvan de heren Hitler, Goering, Goebbels en hun kliek de wilsvoltrekkers zijn.

Reeds heeft Herr Goering, en zichzelf en zijn vrienden schoon te wassen, verklaard, dat het gebrek aan levensmiddelen in Duitsland veroorzaakt is door het feit, dat "het buitenland" zoveel goud aan Duitsland onttrekken zou hebben. Wij willen dit "buitenland" - de andere kapitaalsgroepen dus - niet schoonwassen, maar het zou een verkeerde politiek zijn, en tegenover de directe vertegenwoordigers, de zaakwaarnemers van de duitse wapenindustrie, de nadruk te leggen op dat wat "het buitenland" gedaan heeft en niet op de roofpolitiek die zij volgen. Niet de afroof van het duitse goud, doch de verplaatsing van het kapitaal naar de productie van vernietigingsmiddelen is de wezenlijke oorzaak van de uitmergeling, waaronder het duitse Herrenvolk tans lijdt.

De "nieuwe economische politiek" in Duitsland, de politiek van het "vier-jaren-plan" - niet dit laatste niet naar het zo gesmaakte bolsjewistische voorbeeld - concentreert zich om de opbouw van een entzagselike duitse oorlogsindustrie. Het vier-jaren-plan is oorlogs-kapitalisme in de meest opgeschreefde vorm.

Iedere politiek, ook iedere economische politiek, heeft nu eenmaal zijn eigen konsekwenties. Een oorlogs-industrie, die een omvang aan gaat nemen als tegenwoordig in Duitsland het geval is, wordt niet alleen veroorzaakt door een op imperialistische expansie gebaseerde politiek, doch treedt tevens op als drijver van een dergelijke politiek. De massa van het in de oorlogsindustriële belegde kapitaal, gaat zijn eisen stellen. Als de economische samenstelling van de wapen-industrie een bepaald punt bereikt heeft, kan de konsekwentie ervan niet anders zijn dan het alternatief: of oorlog, of ineenstorting van het politiek-

Figuren als deze zijn niet de "nieuw" als vaak wordt aangenomen. Wij willen van het voorbeeld van avonturiers uit de jongere geschiedenis afzien en verwijzen naar het volgende citaat uit Morrens Romeinse Geschiedenis, waarin de figuur beschreven wordt van Apion van Alexandria, een denkweg uit het begin der christelijke jaartelling.

"Hij er was geen gebrek aan mensen, die de grootste wonderen van zichzelf vermeldden, zoals bv. Apion van Alexandria, de redenaar, de "wereldschel" als keizer Tiberius hem noemde, wi van grote woorden en nog groter lougen, van de brutaalste alwetendheid en onberispt geloof aan zichzelf, zeer niet de mensen kennend, dan toch in elk geval van hun nietswaardigheid overtuigd, een gevleid meester van het woord en een valkeider, slagvaardig geestig, onbeschaamd en a n v o e r w a a r d e - l i k l o y a l." Kautsky, die dit citaat van Morrens in zijn Gesprek van het Christendom aanhaalt, voegt hieraan toe: "loyaal - dat wil zeggen serviel - was dit slag van mensen meestal."

Men denke bij het lezen van dit citaat slechts aan Hitlers "revolutie met toestemming van den heer staatspresident" (zie Konrad Heiden's boek: HITLER) en men weet, welke figuur men, historisch gesproken, voor zich heeft.

Indertijd hebben wij reeds enkele feiten gepubliceerd, die kenmerkend zijn voor die andere Apion van onze tijd: Mussolini en het is, gezien de vele misvattingen, die ten aanzien van de figuur Hitler en zijn beweging in suloop zijn, wel goed dit ook ontrent den bruinen dictator en zijn klier te doen. Uit het leven van Hitler zijn tal van voorbeelden aan te wijzen, die een verbeelding zijn voor de houding, de toon, de daden van Hitler als "Führer" - dat is tiran - van het duitse Volk. Van Hitlers dekadente smaak getuigt o.a. de mededeling van Streicher, aangehaald door Konrad Heiden, "de enige krant die de Führer van de eerste tot de laatste regel leest, is mijn "Stürmer". (blz. 307-308) Kenners van de zaak behoeft dit niet. Voor Hitlers smaak en karakteristiek zegt het voldoende. Politiek belangrijk is ook de beschrijving die Heiden geeft van Hitlers rol bij de Putsch van 9. Nov. 1923. Ziet, hoe hij daar heren als een von Kahr, een von Lössow en een Ludendorff in de luren legde, voor een voldongen feit plaatste - het beroemde "voldongen feit" - en met de revolver en de berispt onder afpersing en door het geven van een bedriegelijke voorstelling van zaken, trachtte de toestemming van de heer staatspresident voor zijn putsch te verkrijgen. Een putsch, die mislukte, doordat "Zerr staatspresident" slauer was dan Hitler dacht en ongekeerd hem een plets bakte. Men denke ook aan het theatrale woord, dat Hitler aan de vooravond van deze mislukte putsch in de münchenner Bürgerbräu-Keller sprak: "als ik morgenmiddag geen overwinnaar ben, dan ben ik nog slechts een lijk." (zie Heiden, blz. 159) Hitler verloor de putsch en toch, hij benam zich niet het leven. Integendeel. In plaats van zich zelf de kogel te geven, nam hij - als eerste - de benen. "De eerste naar achterwaarts... Floep! lieten was die al in een ante... en reed weg. Zijn kameraden bleven intussen deels dood, deels gewond op het plavelsel achter." (Heiden, blz. 177) Hierdoor ten voeten uit het beeld van de man, die tans in de wereldpolitiek hetzelfde spel van blauw, angstaanjaging en voldongen feiten speelt, dat hij ook in Duitsland heeft opgevoerd.

Het beeld van zijn voornaamste medewerkers, voor zover in de Bartholomaeusnacht van 30 Juni 34 niet naar het Walhalla getransporteerd, wijkt van dat van de Führer zelf niet af. Goering, de seriëgvliegener, decadent in merg en been, de man, die tans de functie van economische dictator vervult, en de access, de onthouding, de honger propageert, was in 1924 nog volkomen onbeschaamd. In 1928 moest hij zijn laatste bezittingen naar de lomerd brengen. Hij stak tot over de oren in schulden. Tenslotte gaat hij zelfs failliet. En tans bezit deze natieheidsprediker tal van luxueuse paleizen en kon hij o.a. zijn vrouw - Frau Bonnenhan - een diadeem ter waarde van 56.000 Mk cadeau doen.

Heiden noemt Goering een "ongecomplieerd dier, harteloos en zonder gewetensbezwaren." Politieke tegenstanders zijn voor hem geen mensen, doch alleen maar "schietschijven". "Hij vervolgt uit nadeve hart... voor hemzelf en natuurlijk ook voor andere mensen ware het beter geweest, als hij nooit uit z'n col in 'tmorfinisten-paviljoen ontelagen was."

Met creatuur Goebbels, misschien wel het walgelijkste product van de bruine leidersgarrituur, heeft, blijkbaar ter illustratie van de afspreken met graaf Ciano ook een redeverering gepleegd, waarvan de inhoud gekarakteriseerd wordt door de cyniese uitspraak: "we mogen dan gebruik hebben aan levensmiddelen... maar, we hebben kanonnen!"

Een uitspraak, volkomen in overeenstemming met die van den Duce, die onlangs in een toespraak prat ging op het feit, dat in het door hem onderworpen Italië de olijftak van de vrede boven een woud van 8 miljoen bajonetten uitstak.

Olijftak en bajonetten... kanonnen en henger... De historischschrijver Heiden zegt van Goebbels, dat hij is "de onoorlijkste van allen. Hij gelooft niet aan dat wat hij zegt." (blz. 379-379).

Van het monster Streicher zegt Heiden (blz. 393) "de verwijten die voor en na tegen Streicher weerklinken zijn telkens weer dezelfde: persoonlijke verrijking en losbandige levenswijze." Zie hier een stel uit het bruine leidersgarrituur.

Waarom is het nodig dit alles te herinneren? Omdat deze lieden, door een oostenrijks jurist de belichaming van Caliban genoemd, zulk een vreesachtige invloed uitoefenen op het lot van de wereld. Omdat zij met hun politiek van het kanon, de bajonet, de grote hek, de huichelachtige frase en het veldongen feit, bezig zijn het proletariaat in een angstpsychose te brengen, hiërdoor de enige macht vernietigend, die in staat is de wereld voor een terugval in het barbarisme te behoeden. Maar ook, omdat over het verschijnsel, waarvan deze lieden de dragers zijn, in revolutionaire kringen nog zo vaak verkeerde meningen verkondigd en aan de man gebracht worden.

Zo heeft onlangs de literator Maurits Dekker, voor wiens rekening ook de "psychologische beschouwingen" in het Boedboek komen, de schrijver van de romanzyklus: Oranje, een soort brochure over Hitler geschreven, die hij "een poging tot verklaring" noemt. Een brochure, voor een belangrijk deel gevuld met die, langzaamhand gemoed geworden "literair-psychologische" uitleggerij van het verschijnsel fascisme, die - vaak onbedoeld - de angstpsychose voor het fascisme aanwakert.

In dergelijk soort beschouwingen, - wij verwijzen ook naar het overigens uitznemende boek van Ernst Glaeser "De laatste van in burger", dat aan hetzelfde euvel mank gaat - wordt dan de onafwendbaarheid van de overwinning der nazis "aangetoond" op grond van de "duitse massapsyche", zoals die zich onder invloed van de sociale, politieke en morele ontroddering van het na-oorlogse Duitsland had verward.

Hoe goed dergelijke beschouwingen ook bedoeld mogen zijn, als verklaring van het "verschijnsel" slaan zij de plank volkomen mis en in hun uitwerking op de massa zijn zij funest.

Maurits Dekker schrijft dan: "In de nationaal-socialistische beweging met Hitler aan de spits, was de ontevredenheid van het duitse volk door al zijn lagen heen belichamend."

Stemt deze bewering nu op de feiten? Neen! Immers zij houdt geen rekening ermee, dat de invloed van het nazidom op het proletariaat betrekkelijk gering was. Zij houdt geen rekening ermee, dat in het deel van de arbeidersklasse, dat onder invloed van de SPD stond, niet de afkeer van Hitler en zijn beweging gering was, doch dat in die kringen van, voor een belangrijk deel nog werkende arbeiders, door de politiek van de SPD-leiding de verzetskracht, het strijdclan verdoofd was. Zij houdt geen rekening met het feit, dat, hoe verward de gezinten in die groepering door de telkens wisselende tactiek van de leiding ook geweest hoge zijn, toch een belangrijk deel van de proletaria-

aat tegen een nazi-overwinning voor te bereiden.

En toch ... de feiten, die wij weergaven, bewijzen het onomstotelijk, er was in '32. slechts een krachtige, zelfbewuste proletarische wil nodig om Hitlers partij te breken. De duitse arbeidersklasse echter, te zeer ingetroost in het oude partijen-systeem, in de geest van de z.g. partij-discipline, die hierop neerkomt, dat de proleten op een, door de "autoriteiten", de "bevoegde en beproefde leiders" uitgegeven parool moesten wachten, verzuimden - het is de tragiek van de duitse revolutie - het historische moment om den tegenstander definitief te slaan. Dit historische moment is bijna op de dag af aan te wijzen. De leiders echter lieten het proletariaat op het befaamde parool wachten, verzorgden tondelo hun paspoorten en... weken voor het geweld van zij in hun positie in de burgerlijke staat konden doen. Zij verzuimden de maatregelen te nemen om de actie der nazis te breken. Zij verzuimden de intriges van de groot-grondbezitters, die hun corruptie moesten dekken en die daarvoor de nazi-partij gebruikten tijdig bloot te leggen en krachtadig te onderdrukken.

Aarzeling, passiviteit, laksheid zijn de kenmerkende eigenschappen van de leiders der duitse "burgerlijke democratie" in het historisch beslissende moment van het jaar 1932. Partijverscheurdheid, onderlinge twist, onderworpenheid aan de leiders, gebrek aan eigen inzicht optreden en eien, zijn de kenmerkende zwakten van het duitse proletariaat in dit beslissende historische moment.

Waarom is het nodig legendes als Maurits Dekker verhaalt, met kracht en beslistheid te weerleggen? Omdat de vraag of de nazis door innerlijke kracht, doordat zij het verzamelen van aller ontevredenheid waren; of slechts door de zwakheid en gespletenheid van de proletarische tegenstand de macht konden grijpen, niet alleen naar een academische of een historische vraag is, doch in de allereerste plaats een politieke. Wie meent, dat de kapitalistische wereld eerst de hel van het fascisme zal moeten doormaken voordat een proletarische, een kommunistische oplossing en overwinning mogelijk is, die zal deze legende verbaasend en er de politieke strijd van het proletariaat prakties aan opofferen.

Wie de innerlijke voosheid van deze legende, die verder verbreid is dan tot Maurits Dekker en de kringen die het funeste "Roodboek" uitgaven, doorziet, die zal ook de dogmatiese en darre opvatting van de "noedzakelijkheid" van een fascistiese overwinning als een in wezen praefascistiese mentaliteit afwijzen. Een mentaliteit, die verderfelijk is, omdat ze niet anders kan doen dan de levende kracht in het proletariaat smoren.

De felle strijd in Spanje is een levend histories bewijs, tegen deze praefascistiese geestelijke verlamming.

Het soortgelijke pogingen tot bangmakelij, brutaliteit en bluf, trachten de nazis tans de wereldpolitiek naar hun hand te zetten. Wij woen reeds op de opzegging van de internationalisatie van de duitse rivieren.

Wij wijzen verder op het verdrag met Japan gesloten, z.g. "ter bestrijding van het kommunisme" (wie denkt hier niet aan de bloedige kruistocht, die de heersers van het bruine regime na de Rijksdagbrand in Duitsland tegen al hun tegenstanders ondernamen?) Hitler gaat samen met den Mikado de strijd voor een "zedelijke waereldorde" organiseren. Hitler, de man, die, uit angst, tot het laatst toe de kliek van homoseksuelen en bedorven SA-sadisten in bescherming nam, de beschermheer van de noordenaars van Poterpa, de man, die tot het laatst toe de kliek Röm - Heines de hand boven het hoofd hield en Graaf Reventlow, die namens Ludendorff de verwijdering dezer homoseksuele sadisten verlangde, de woorden toevoegde: "t laat me volkomen koud of iemand van voren of van achteren..." en die later, om politieke motieven, tijdens de Bartholomeusnacht, de beruchtgeworden woorden uit-

spraak: "Homoseksuelen worden neergeschoten." - tevens van de gelegenheden gebruikmakend om tal van niet homoseksuele tegenstanders van kant te maken, - gaat tans, samen met de japanse officierenclans, die indertijd in hun land een Bartholomeusnacht ontketenden, de waereld, de vrede, de beschaving, de moraliteit terugbezorgen, die zij door het snede kommunisme verloren had. De eerlike Gechbeis en de goedmoedige Goering benevens de beschaafde en gave moralist Streicher ondersteunen hen in deze noblele kruistocht ter bescherming van de christelijke tradities.

Wat is de werkelijke bedoeling van dit Duits-Japans monsterverbond? Wat de werkelijke bedoeling van de groeiende agitatie tegen Rusland?

Het naaste doel van de duitse politiek is Rusland te isoleren. (Zie o.a. ook de opmerkingen, die Hitler op de laatste partijdag te Nürnberg maakte over de "rijke russiese landstroken", die tans door het economiese nederlaag bewind braak zouden blijven liggen. "Het ware voor het "duitse volk" van belang, als het over die gebieden beschikte, vooral in verband met het gebrek aan grondstoffen". Zie ook verder de versterkte aandrang naar autarkie en de - o, helemaal niet politiek bedoelde zakenreizen van den heer Schacht, - die zich niet alleen via Amsterdam tot Parijs en Londen bepaalden, doch zich zelfs uitstrekten tot Angera en Bagdad. Een lijn, die geografies volkomen overeenkomt met de ontwikkeling der imperialistiese politiek van het z.g. wilhelminische Duitsland.)

Zal de franse en de engelse bourgeoisie bereid zijn, om de duitse koloniale bestrevingen op Rusland af te reageren? Dit is een van de meest wezenlike problemen, van de hedendaagse wereldpolitiek. Bij het beantwoorden van deze vraag moet rekening gehouden worden met de volgende overwegingen:

- 1) Een afwentelen van de europese-noedlijdheden op Rusland, zou - oppervlakkig bezien - voor de grote west-europese machten voordelig kunnen zijn. Voordelig wel te verstaan, indien zij er in kunnen slagen Duitslands expansiezucht hiertoe te beperken. Dit klemt te meer, omdat de grote engelse en franse bourgeoisie geen bewonderaars van de "barbaarse russiese dictatuur" zijn. Men bedenke ook, dat Engeland zich "nog niet volkomen gereed voelt" voor het voeren van een nieuwe wereld-oorlog.
- 2) Hiertegenover staat, dat een duitse expansie naar het oosten, naar Rusland in de eerste plaats, slechts een etappe zou zijn op de weg naar de hegenonie, de oppermacht op het europese vaste land en tenslotte naar de wereldhegenonie. Kan Frankrijk, kan zelfs Italië, zich bij het eerste neerleggen? Kan Engeland het laatste dulden?

Zie daar het grote dilemma voor de verschillende schakeringen van de europese bourgeoisie.

De nieuwe verrassing, die Hitler en zijn bondgenoot de Mikado, de wereld bereid hebben, het duitse-japanse verbond, zal op de beantwoording van deze vragen van ontzaglijke invloed zijn. Immers, door dit verbond wordt het duidelijk, dat Hitlers anti-kommunistiese kruistocht inderdaad slechts een stap is op de weg naar de wereldheerschappij. Men behoeft slechts de ongunstige kommentaren van de engelse pers te lezen, om te begrijpen, dat deze verrassende stap van Hitler niet bevorderlijk is om de ondersteuning van de kruistocht tegen het kommunisme van de engelse, of franse bourgeoisie te verwerven. Men denke ook aan het hitwoerige bericht in de BV. Standard! ontrent de verdeling van invloedssferen tussen Duitsland en Japan in het Verre Oosten. (Men verdeling van invloedssferen, die ook de nederlandse bourgeoisie niet onverschillig kan laten. In dit verband is het zeker niet van belang ontbloot, welke rol de verloofde van prinses Juliana, die naar men weet bij een der grootste nederlands-indiese ondernemingen werkzaam is, en die zich volgens eigen zeggen bijzonder voor de economiese vraagstukken van de nederlandse overzeese gebieden interes-

seert, in deze eigenlijk vervult. Is hij een vooruitgeschoven pion van het Hitler-imperialisme? Een Zwitsers soc. dem. blad sprak reeds van den heer von Lippe als van "een nazi-prins"... Het Volk, de heer von Lippe beschermend, wist intussen toch maar mede te delen, dat hij deel uit maakte van de roemruchte SS. Alles reden om de vraag die wij stelden ernstig te overwegen. De "grote" partijen slikken in dit opzicht alles. Er is voor de arbeidersklasse alle reden om er voer te waken, dat deze prins niet het paard van Troje werdt, dat de nazis gelegenheid geeft om zich in Nederland te ontplooiën. En dit verband is het "afschiedsbezoek" dat de heer von Lippe den "Führer" bracht eveneens frappant, evenals het bezoek, dat Herr Mussert onstreeks dezelfde tijd bij het duitse "staatshoofd" aflegde.)

Het spreekt vanzelf, dat de nederlandse arbeidersklasse geen reden heeft om partij te trekken voor de imperialistische overheersing van Nederland over Indonesia, de "overzeese gewesten". Maar, dat noemt niet weg, dat de drang om de nederlandse koloniën naar zich toe te trekken, een van de meest wezenlijke en gevaarlijke elementen in de duitse en japanse imperialistische politiek verwt. Men mag dan al betwijfelen of het bericht van de Evening Standard volkomen juist is, het feit dat, ondanks deze twijfel dit bericht in de wereldpers zo buitengewoon ernstig werd opgenomen, bewijst dat het wel degelijk de vinger legt op de straking zowel van de duitse als van de japanse expansie-politiek. Voor een arbeidersklasse, die begrijpt dat een proletarische beweging zonder orientatie en positieve stellingname in de wereldpolitiek niet mogelijk is, moet het duidelijk zijn, dat het geen proletarisch belang is, als de felste tegenstanders van het kommuniste zich politiek versterken. Expansie in het oosten, betekent niet alleen dat Duitsland zich als concurrent met de dreigende oorlog versterkt, doch ook, dat het door zijn uitbreiding van invloedssferen, daar zijn succes in staat is de revolutionaire krachten in het eigen land terug te dringen en te versnipperen.

Wij stelden de vraag, welke rol de heer von Lippe eigenlijk vervult, doch het is zeker van niet minder belang, te vragen hoe ver de invloed van het duitse imperialisme in de nederlandse pers reeds doorgedrongen is. Men denke aan het geval Dr. v. Blakenstein. Er wordt hardop gefluisterd dat de nobele heer Goebbels zijn invloed ook tot het grote rotterdamsche blad uitstrekt. En dit verband is het merkwaardig, dat de NROt schrijvende over het bekende bericht van de Evening Standard, opmerkt: dat dit "niet leidt aan overdreven waarschijnlijkheid. We z o n d e n h a a s t z e S S e n i k e l a a s." Wij hebben de laatste woorden gespaticoord en achten ze niet zo onbelangrijk als bv, het brave dagblad van de Arbeiderspartij, dat meent, dat de NROt niet volkomen zou begrijpen wat eigenlijk het "invloedssferen" bedoeld wordt. Zou het niet eerder zo zijn dat uit dergelijke opmerkingen blijkt hoe ver de "vreedzame penetratie" van Goebbels reeds in de invloedrijke nederlandse pers is doorgedrongen? Wij wijzen ook nog op de zinsnede in dezelfde beschouwing van het rotterdamsche blad (26. Nov. 1.1.), waarin ontrent de vraag van een duitse-japanse m i l i t a i r e overeenkomst gezegd wordt: "De Brittenvereld zou het minder aangenaam kunnen vinden, naar zij zou geen recht hebben bezwaar te maken". (??)

Er zijn twee kanten aan het duitse-japanse monsterverbond. Het is zowel een poging om het imperialistische bondgenootschap te camoufleren, als anderzijds een poging om de fascistische ideologie met geweld te doen zegevieren. Twee doeleinden, die in de overeenkomst door elkaar heengestreegd zijn. Wij wijzen op art. 2 van het verdrag, dat uitsprekt dat als in een of ander land de binnenlandse vrede door het optreden van de kommintern "bedreigd" zou worden. Duitsland en Japan het betrokken land zullen uitnoodigen afweermaatregelen te treffen in de geest van de overeenkomst of van het bondgenootschap deel te gaan uitmaken. Een bepaling, die duidelijk aangeeft, hoe onder omstandigheden dit verdrag inderdad tot een imperialistisch monsterverbond zou

kunnen uitgroeien en hoezeer dit verband elke zelfstandige arbeidersbeweging tracht te beheerseren. Want wel niemand zal zo dwaas zijn te onderstellen, dat deze maatregelen alleen tegen de "kommintern" zouden gericht zijn.

Intussen schijnt het alsof Hitlers jongste verrassing de verrijdering tussen Italië en Duitsland bevoordert. Reeds eerder waren er tekennenen. Die op 27 vreesen, dat het, ondanks de vele schone woorden door Ciano en de bruine broeders gesproken, toch niet zo bijzonder goed gaat tussen de makelelingen van Raschiavelli en het bruine beest Caliban. Maar het op zekere hoogte gaam beider belangen samen. Hitler is bereid het "athierische keizerrijk" te erkennen, waartegenover Mussolini eventuele "veroveringen" van de pibosantropus Hitleri (Japanse hitlermens) van zijn hoog fiat zou willen voorzien. Maar... het leent er niet alleen op aan dat fascisme en nationaal-socialisme, dat gifnenger en brandstichter samen willen werken, doch vooral waarvoor waartogen, en in hoever zij willen samenwerken. Zeker, tegen het kommuniste tegen het republikeinse Spanje? Voor de spaanse desperado's, landknechten van het duitse en het italiaanse kapitaal? Maar, op praktische punten gaat de weg van beiden nitelkaar. Wij wijzen slechts op beider pogingen om ondanks alles Englands gunst te verwerven. Wij wijzen op het nog steeds niet opgegeven belang, dat het hitlerisme in aansluiting van Oostenrijk stelt. Meer Goerings woorden, dat Oostenrijk zich niet meer behoeft aan te sluiten bij Duitsland omdat beider belangen reeds volkomen opkander afgestemd zijn, zullen wel de achterdocht van den "nieuwen caesar" in Rome niet kunnen wegjagen. Evenmin als de pogingen van Mussolini om Oostenrijk en Hongarije in een monsterverbond met Italië te betrekken, waarbij beide laatste staten het recht zouden verkrijgen deelhebers te worden in de uitbating van Abessinië, (i) de heren in Berlijn erg gunstig zullen stemmen.

Gek in de redevoering die de italiaanse dictator in het begin van November heeft uitgesproken, kent het schisma, de splitsing, niet zo zeer in de belangstelling als wel in de belangen van beide grote dictaturen tot uitgang. Italië is, altemo voorlopig, van een uitgesproken anti-russische politiek niet gediend. Voor Hitler is eendergelijke politiek een levenswestie. Mussolini heeft zich dan ook bij het nieuwe bondgenootschap niet aangesloten. Hij voelt naar al te wel dat dit hem, die hij de kwesties van het Verre Oosten niet direct geintersseert is, in uitvoerlijke tegenstelling tot Engeland zou brengen.

Zeker, de zwarte en de bruine dictator hebben hun vrome ziel ontdekt. Wat zal onze lieve heer met zulke prescipyten blij zijn? Beide godloochenars, verdedigen "het ware geloof" tegen het goddeloze kommuniste. Moeten de duivelen, die zich speciaal bezig hebben te houden met het eeuwige branden van huichelaars, zich niet in de handen wrijven als zij denken aan het werk dat hen wacht, als de heren van het zwarte en het bruine leidersgarnituur het tijdige met het eeuwige verwisseld zullen hebben? Of zal de een of andere geestelike kunnen worden opgedrukt die voor deze bootvaardige zonen der kerk absolutie verkrijgt omdat men dergelijke nobele zielen toch niet kan laten branden in het hellevuur, hetwelk alleen bestemd is voor heidenen, joden, abessijnse geëristenen en "naxisten"?

Ciano en Goering, Raschiavelli en Caliban willen Europa onderwerpen, naar, ieder voor zich willen zij heerser zijn. Willen de Bruut Caliban en de orfgenaam van de Iorgiaanse tradities niet tenaagte elkaar in de haren grijpen? Zal de een de ander de eventuele hegemonie in Europa gunnen? Wacht hier het schisma in de stiefbroederlike combinatie van Jupiter en Wedan.

Leven de politiek van de twee grote fascistische dictaturen hangt een noodlot. Niet een of ander bovenaards, doch een histories noodlot. Beider nachtsverlangens druisen in laatste instantie tegenelkaar in. Beiden brachten zij de gunst en de welwillende steun van Engeland te verwer-

ven terwijl beider expansiedrang telkens weer botst op de alom tegenwoordige retsvesting van het Britse wereldrijk. Zowel Mussolini's verklaring inzake de Middellandse Zee, die voor Engeland "slechts" een verkeersweg zou betekenen, terwijl zij voor Italië het centrum van een nieuw Romeins imperium vormt; als het Duits-Japanse bondgenootschap zijn aanwijzingen voor de noodlottige cirkel waarbinnen zich hun politiek beweegt. Zij moeten, ondanks hun liefdesverklaringen telkens weer opelkaar en, ieder voor zich, op de belangen van het Britse rijk botsen.

Voor de bepaling van een proletarische wereldpolitiek, is deze innerlijke tegenstelling tussen de verschillende kapitalistische machtsgroeperingen van overwegend belang. Zij bewijst o.a., dat de schematische bewering omtrent het "onontkoombare fascisme" slechts een laboratorium-afvatting is, die vreemd staat tegenover de werkelijkheid van de levende ontwikkeling zelf.

O, natuurlijk, de Engelse conservatieven, liberalen en zelfs elementen van de Labour Party, zijn op zichzelf niet schuw van de strijd tegen het communisme, die de dictatoren van Hitler en Mussolini willen ontkennen. Evenmin zijn zij er vies van de Duitse en Italiaanse dreiging te gebruiken om het "evenwicht" op het Europese vasteland te handhaven. "Evenwicht" wil in dit geval zeggen de onbepaalde Britse heerschappij in de wereld. De "verdraagzame" politiek van Mr. Eden en Baldwin tegenover Duitsland en Italië is van dit streven een uitdrukking.

Telkens weer stuit men bij de voornaamste Engelse politici op pogingen om met het fascisme tot een accoord te komen. Wij wijzen op de wonderlijke buitelingen van den heer Lloyd George, de Shaw van de Engelse politiek. Lloyd George, zoal niet de vader dan toch de peetvader van het verdrag van Versailles, treedt tans op als de edele oude beschermers van het bruine bastaardkint. Als de beschermers van het misselijke uitwerp van "Führerjahr der Schmach und Schoande", welke beruchte Hitlerse voertien jaren toch niet anders dan een uitvloei van het niet minder beruchte verdrag van Versailles vormen. Opa Lloyd George bewondert de bastaard, door zijn Versailles verdrag in het leven geroepen. Men denke niet, dat de oude heer een unicum is. Integendeel, zoals hij denken in wezen velen in Engeland.

Toch is er een grens, die de traditionele Britse imperialistische politiek niet laat overschrijden. Een grens, die bepaald wordt door de levensbelangen van het imperium. Zodra een concurrerende imperialistische machtspolitiek deze grens overschrijdt zal zij Engeland, het Britse kapitaal, onverzettelijk tegenover zich vinden. Zie: de jongste verklaring van Eden inzake het voor Engeland ontselaatbare van een aanval op Frankrijk of België. (Men denke ook aan Baldwin's opmerking dat de Engelse grens aan de Rijn ligt.)

Evenmin als Engeland een aanval op Frankrijk dalden kan, evenmin kan het een vrije ontwikkeling van Japan in het Verre Oosten dalden.

Intussen is het optreden van Italië, van Duitsland, van Japan een hinderpaal voor de politiek zowel van Engeland als van Frankrijk en Rusland. Het "verbond der democratische krachten" staat op stoot. Eden kijkt de kat uit de boom. Leon Blum onthoudt de Spaanse regering, die zijn natuurlijke bondgenoot moest zijn, de middelen die zij nodig heeft om zich te handhaven. Litwinow praat...

Ook van de kleinere staten maakt zich een zekere aarzeling meester. Wij wezen reeds op de "vreedzame penetratie" van het Duitse imperialisme in Nederland. Wij wijzen verder op de dubbelzinnige positie die Schussnig in Oostenrijk inneemt. Op de weerklank die Mussolini's woorden ontrent het "ontrecht" Hongarije in dat land gevonden hebben. Men denke ook aan de rede van Koning Leopold, die, ondanks de latere aanvullingen, toch op een mogelijke breuk met Frankrijk wezen. In dit verband is ook de beslissing van de BVP inzake het "volksfront" van belang. De voormalige linkse heer Spaak, procureurhouder van het Belgische kapitalisme, maakte den ouden patroon van de BVP Emile Vander-

valde een schrobbering, omdat deze verklaard had, dat hij voor het geval dat hij te kiezen had tussen Lenin en Koltshak, Lenin zou kiezen. Leonor Spaak beweerde, dat er geen sprake van was dat men voor de keus gesteld zou kunnen worden voor Koltshak te kiezen. Tja, die "linkse" toech Spaak wordt uitgeroepd; het nobele tweetal Mussolini en Hitler voorloer de Duitse als vanzelfsprekend en georganiseerde troepen, trachten om het recht tegen te stellen van de burgerlijke democratie, tegen de Duitse en Italiaanse... te zeggen... maar de heer Spaak zegt, dat er geen sprake van is, dat men voor de dwangpolitiek van een eventueel terug Koltshak te moeten kiezen. De Franse geen Koltshak? De de leugenaar van Versailles en de man van de vredepolitiek achter een pool van bijbelleten in de nobele boering? (Om van de persoonlijkheidsvervalde en van de Hitlerrecht af te wijkten.) Waarlijk, de procureurhouder van het Belgische kapitaal, advocaat Spaak neemt de asken van zijn lastigheids kisa het zo goed naar als zijn Engelse collega Mr. Eden de zaken van het Britse kapitaal waarnaemt. Bijna het zo goed, en even... eerlijk.

En nu de bondgenoot van Mr. Eden, Leon Blum, de chef van de "volksfront" regering in Frankrijk. Koolen er hoe meer blijkt, dat het "volksfront", de samenwerking tussen de Klassen die, niet in staat is de revolutionaire plannen van de Franse bourgeoisie te vernietigen of zelfs naar voren te brengen.

Voorbeeldig dankt het feit, dat de industrielen, zelfs de overgevoeligen tot den arbeiders, regering en patroons aangegaan arbeiders, in de voor een denkbaarlijke partij van de regering Blum tegen de ondernemers geen sprake. De eerste burgerlijke fractie van het "volksfront", de radikalen, niet n.a.v. het moet uit zijn met de bezetting van bedrijven. Dit betekent het moet uit zijn met de enige officiële actie, door het Franse proletariaat tot dusver aangewend, om de gevolgen van de crisis niet helemaal op zich te laten afwentelen. De Blum geeft aan de Eison van de radikalen toe. Zijn schiedsvoorzitter, zijn "volksfront" komen er niets anders meer dan op uitschakeling van het actieve zelfbetreden van het proletariaat. De Massins en de Thorez zijn het, ondanks hun radikale frazen, in de grond van de zaak hiërarchisch. Zij willen wel zekere formele garanties op het naleven van overeenkomsten, doch zij moeten evenzeer als Blum vrezen dat de acties van het proletariaat hun over het hoofd willen glijden, waardoor, ondanks hun bedregingen het niet verhoort, zij het in langzamer tempo, een voortdurende ontfaalding van hunne eigen doelen als het spijns. Dit is nede de verklaring voor de "dringende weerlus" door Thorez en de radikalen uitgesproken, worden die overval worden als een dreigement tegen de regering Blum. Blum antwoordde hierop onmiddellijk door het heengaan te dreigen als de kommunistische fractie tegen zijn regering zou sterken. Terwijl wij dit schrijven, weten wij nog niet of Thorez en Cachin dit laatste zullen doen. Maar het is wel bijna zeker dat de partijchefs van de GPF voor Blum dreigement zullen terugdringen. Het is de zelfactiviteit van de Franse arbeiders te gering om de partijchefs tot een andere keere te dwingen.

Het steeds kan de regering devalueren en kan de Franse bourgeoisie aan de waardevermindering van de Franse schatten verdienen. Toch dit is het niet genoeg, de "bevoordend families" willen devaluatie plus deflatie - ontzaglijke verscherping van de uitbuitingsgraad.

De "radikalen" dreigen Blum te kint op onze stou niet langer rekenen als je aan de verscherping van de uitbuitingsgraad moeilijkheden te de weg legt. Wij zijn de partij van een "economies 1789". Men begrijpt deze misdekking van Saladier op het congres van de radikalen te Biarritz niet verkend. Door deze verwijzing naar "1789" - het jaar van de grote Franse revolutie - bedoelt Saladier niet een revolutionaire bewijssering op te wekken, doch bedoelt hij verkeer te wijzen op de burgerlijke economische beginselen van "89", die om het zo te zeggen de klassieke beginselen van het kapitalisme vertegenwoordigen. Daarom

